ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरीय संहिता

पद पाठः (वाक्य सहित)

द्वितीयकाण्डे प्रथमः प्रश्नः

Notes:

- Please refer to the book "TS Kandam 1" and "TS 1.1 Pada Paatam with Vaakyam" for notes and conventions used in this Compilation.
- Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in.

Co	nte	ents

<u> </u>				
2	कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरीय संहितायं पद पाठे द्वितीयं काण्डं	3		
4	2.1 द्वितीयकाण्डेप्रथमः प्रइनः – पशुविधानं	3		

.....

<u>ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः</u> हिरः<u>ओं</u>

2 कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरीय संहितायं पद पाठे

द्वितीयं काण्डं

2.1 द्वितीयकाण्डेप्रथमः प्रश्नः – पशुविधानं

2.1.1.1 (Padam)

भागधेयेनेति भाग – धेयंन । उपेति । धावति । सः । एव । एनम् ।

भूतिम् । गमयति । भवति । एव । अतिक्षिप्रेत्यति – क्षिप्रा । देवता ।

इति । आहुः । सा । एनम् । ईश्वरा । प्रदह इति प्र-दहः । इति ।

एतम् । एव । सन्तम् । वायवे । नियुत्वत इति नि-युत्वते । एति ।

लभेत । नियुदिति नि – युत् । वै । अस्य । धृतिः । धृतः । एव ।

भूतिम् । उपेति । एति । अप्रदाहायेत्यप्र – दाहाय । भवति ।

एव । 1 (50)

2.1.1.2

वायवे नियुत्वत आ लभेत ग्रामकामो वायुर्वा इमाः प्रजा नस्योता

निर्वायते नियुत्वत आ लभेत ग्रामकामो वायुर्वा इमाः प्रजा नस्योता

निर्वायते वायुमेव नियुत्वन्त स्वेन भागधेयेनोप धावति स एवास्मै

प्रजा नस्योता नियच्छति ग्राम्येव भवति नियुत्वते भवति ध्रुवा

एवास्मा अनपगाः करोति वायवे नियुत्वत आ लभेत प्रजाकामः

प्राणो वै वायुरपानो नियुत् प्राणापानौ खलु वा एतस्य प्रजाया—[] 2

.....

```
2.1.1.2 (Padam)
वायवे । नियुत्वत इति नि – युत्वते । एति । लभेत । ग्रामकाम इति
ग्रामं – कामः । वायुः । वै । इमाः । प्रजा इति प्र – जाः ।
नस्योता इति निस – ओताः । नेनीयते । वायुम् । एव ।
नियुत्वन्तमिति नि-युत्वन्तम् । स्वेन । भागधॆयॆनॆति भाग – धॆयॆन ।
उपेति । धावति । सः । एव । अस्मै । प्रजा इति प्र – जाः ।
नस्योता इति नसि – ओताः । नीति । यच्छति । ग्रामी । एव ।
भवति । नियुत्वत इति नि–युत्वते । भवति । ध्रुवाः । एव । अस्मै ।
अनपगा इत्यनप – गाः । करोति । वायवे । नियुत्वत इति
। । । । ।
नि – युत्वते । एति । लभेत । प्रजाकाम इति प्रजा – कामः ।
प्राण इति प्र-नः । वै । वायुः । अपान इत्यप – अनः ।
।
नियुदिति नि – युत् । प्राणापानाविति प्राण– अपानौ । खलु । वै ।
एतस्य । प्रजाया इति प्र – जायाः । 2 (50)
```

2.1.1.3 अप क्रामतो योऽलं प्रजायै सन् प्रजां न विन्दते वायुमेव नियुत्वन्त 🛩 स्वेन भागधेयेनोप धावति स एवास्मै प्राणापानाभ्यां प्रजां प्र जनयति विन्दते प्रजां वायवे नियुत्वत आ लभेत ज्योगामयावी प्राणो वै वायुरपानो नियुत् प्राणापानौ खलु वा एतस्मा दपक्रामतो । । । । । । । यस्य ज्योगामयति वायुमेव नियुत्वन्त ७ स्वेन भागधयेनोप – [] 3 2.1.1.3 (Padam) ा । ॥ अपॆति । क्रामतः । यः । अलम् । प्रजाया इति प्र – जायै । सन्न् । प्रजामिति प्र –जाम् । न । विन्दते । वायुम् । एव । नियुत्वन्तमिति नि – युत्वन्तम् । स्वेन । भागधयनिति भाग-धयेन । उपति । धावति । सः । एव । अस्मै । प्राणापानाभ्यामिति प्राण- अपानाभ्याम् । प्रजामिति प्र -जाम् । प्रेति । जनयति । विन्दते । प्रजामिति प्र –जाम् । वायवे । नियुत्वत इति नि–युत्वते । एति । लभेत । ज्योगामयावीति ज्योक् – आमयावी । प्राण इति प्र – अनः । वै । वायुः । अपान इत्यप – अनः ।

नियुदिति नि – युत् । प्राणापानाविति प्राण-अपानौ । खलुं । वै ।

एतस्मात् । अपेति । क्रामतः । यस्य । ज्योक् । आमयति । वायुम् ।

एव । नियुत्वन्तमिति नि – युत्वन्तम् । स्वेन ।

भागधैयैनेति भाग-धैयैन । उपेति । 3 (50)

2.1.1.4

धावति स एवास्मिन् प्राणापानौ दधात्युत यदीतासुर्भवति जीवत्येव प्रजापतिर्वा इदमेक आसीथ् सोऽकामयत प्रजाः पशून्थ् सृजॆयेति स आत्मनो वपामुदिक्खदत् तामग्नौ प्रागृह्णात् ततोऽजस्तूपरः । । । । । समभवत् त७ स्वायै देवताया आ ऽ*लभत ततो वै स प्रजाः । । । । । पशूनसृजत यः प्रजाकामः – [] 4

2.1.1.4 (Padam)

धावति । सः । एव । अस्मिन्न् । प्राणापानाविति प्राण – अपानौ । द्याति । उत । यदि । इतासुरितीत-असुः । भवति । जीवति । एव । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । वै । इदम् । एकः । आसीत् । सः । अकामयत । प्रजा इति प्र – जाः । पशून् । सृजय । इति । सः ।

प्र – जाः । पशून् । असृजत । यः ।

प्रजाकाम इति प्रजा – कामः । 4 (50)

<u>2.1.1.5</u>

पशुकामः स्याथ् स एतं प्राजापत्यमजं तूपरमा लभेत प्रजापतिमेव
स्वेन भागधेयेनोप धावति स एवास्मै प्रजां पशून् प्रजनयति
यच्छ्मश्रुणस्तत् पुरुषाणा ्र रूपं यत् तूपरस्तदश्चानां यदन्यतोदन्
तद्-गवां यदव्या इव शुफास्तदवीनां यदजस्त-दजाना-मेतावन्तो

वै ग्राम्याः पशवस्तान् – [ ] 5

2.1.1.5 (Padam)

पशुकाम इति पशु – कामः । स्यात् । सः । एतम् । प्राजापत्यमिति । प्राजा – पत्यम् । अजम् । तूपरम् । एति । लभेत । प्रजापतिमिति । प्रजा – पतिम् । एव । स्वेन । भागधैयैनेति भाग – धैयैन । उपेति ।

धावति । सः । एव । अस्मै । प्रजामिति प्र-जाम् । पशून् । प्रेति । जनयति । यत् । इमश्रुणः । तत् । पुरुषाणाम् । रूपम् । यत् । तूपरः । तत् । अश्वानाम् । यत् । अन्यतोदन्नित्यन्यतः – दन्न् । तत् । गवाम् । यत् । अव्याः । इव । शफाः । तत् । अवीनाम् । यत् । अजः । तत् । अजानाम् । एतावन्तः । वै । ग्राम्याः । पशवः । तान् । 5 (50) <u>2.1.1.6</u>

रूपेणैवावं रुन्धे सोमापौष्णं त्रैतमा लभेत पशुकामोद्दौ वा अजायै स्तनौ नानैव द्वाविभ जायेते ऊर्जं पुष्टिं तृतीयः सोमापूषणांवेव स्वेन भागधेयेनोप धावति तावेवास्मै पशून् प्रजनयतःसोमो वै रेतोधाः पूषा पशूनां प्रजनयिता सोम एवास्मै रेतो दधाति पूषा पशून् प्र जनयत्यौदुम्बरो यूपों () भवत्यूर्ग्वा उदुम्बर ऊर्क् पशवं ऊर्जैवास्मा ऊर्जं पशूनव रुन्धे । 6

2.1.1.6 (Padam)

रूपेण । एव । अवेति । रुन्धे । सोमापौष्णमिति सोमा – पौष्णम् । त्रैतम् । एति । लभेत । पशुकाम इति पशु – कामः । द्वौ । वै । अजायै । स्तनौ । नाना । एव । द्वौ । अभीति । जायॆतॆ इति । जर्जम् । पुष्टिम् । तृतीयः । सोमापूषणाविति सोमा – पूषणौ । एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उपति । धावति । तौ । एव । अस्मै । पशून् । प्रेति । जनयतः । सोमः । वै । रेतोधा इति रेतः – धाः । पूषा । पशूनाम् । प्रजनयितेति प्र–जनयिता । सोमः । एव । अस्मै । रेतः । दधाति । पूषा । पशून् । प्रेति । जनयति । औद्म्बरः । यूपः ( ) । भवति । ऊर्क् । वै । उदुम्बरः । ऊर्क् । पशवः । ऊर्जा । एव । अस्मै । ऊर्जम् । पशून् । अवेति । रुन्धे । **६ (६३)** *(अप्रदाहाय भवत्येव – प्रजाया – आमयति* वायुमेव नियुत्वत ७ स्वेन भागधैयैनोप – प्रजाकाम – स्तान् – यूप - स्त्रयोदश च) (A1)

<u>2.1.2.1</u> प्रजापतिः प्रजा असृजत ता अस्माथ् सृष्टाः पराचीरायन् ता वरुणमगच्छन् ता अन्वैत् ताः पुनरयाचत ता अस्मै न पुनरददाथ् सौंऽब्रवीद्-वरं वृणीष्वाथं में पुनर्देहीति तासां वरमा ऽ*लंभत स कृष्ण एकंशितिपाद-भवद्यो वरुण गृहीतः स्याथ् स एतं वारुणं कृष्ण-मेकशितिपादमा-लभेत वरुण - [] 7 2.1.2.1 (Padam) प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । प्रजा इति प्र – जाः । असृजत । ताः । अस्मात् । सृष्टाः । पराचीः । आयन् । ताः । वरुणम् । अगच्छन्न् । ताः । अन्विति । ऐत् । ताः । पुनः । अयाचत । ताः । अस्मै । न । पुनः । अददात् । सः । अब्रवीत् । वरम् । वृणीष्व । । । । । । अथ । में । पुनः । देहि । इति । तासाम् । वरम् । एति । अलभत । सः । कृष्णः । एकंशितिपादित्येकं – शितिपात् । अभवत् । यः । वरुणगृहीत इति वरुण - गृहीतः । स्यात् । सः । एतम् । वारुणम् । कृष्णम् । एकशितिपादमित्येक – शितिपादम् । एति ।

vedavms@gmail.com

लभेत । वरुणम् । **७ (50)**

2.1.2.2

-मेव स्वेन भागधेयेनोप धावित स एवैनं वरुणपाञ्चान् मुञ्चिति
कृष्ण एकिशितिपाद्-भवित वारुणो होष देवतया समृद्ध्यै
सुवर्भानुरासुरः सूर्यं तमसाऽविद्ध्यत तस्मैदेवाः प्रायश्चिति-मैच्छन् तस्य
यत् प्रथमं तमोऽपाघ्नन्थ्सा कृष्णाऽविरभवद्-यद् द्वितीय ् सा फल्गुनी
यत तृतीय ् सा बलक्षी यदध्यस्था-दपाकृन्तन्थ्सा ऽविर्वञ्चा – [] 8

2.1.2.2 (Padam)

एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उपेति । धावति । सः ।

एव । एनम् । वरुणपाशादिति वरुण – पाशात् । मुञ्चिति । कृष्णः ।

एकशितिपादित्येक – शितिपात् । भवति । वारुणः । हि । एषः ।

देवतया । समृद्ध्या इति सम् – ऋद्धयै । सुवर्भानुरिति

सुवः – भानुः । आसुरः । सूर्यम् । तमसा । अविद्ध्यत् । तस्मै ।

देवाः । प्रायश्चित्तम् । ऐच्छन्न् । तस्य । यत् । प्रथमम् । तमः ।

.....

<u>2.1.2.3</u>

2.1.2.3 (Padam)

आदित्येभ्यः । कामाय । एति । अलभन्त । ततः । वै । अप्रथत ।

पृथिवी । अजायन्त । ओषधयः । यः । कामयेत । प्रथेय ।

पशुभिरिति पशु – भिः । प्रेति । प्रजयेति प्र – जया । जायेय ।

इति । सः । एताम् । अविम् । वशाम् । आदित्येभ्यः ।

कामाय । 9 (50)

2.1.2.4

ऽऽ लभेता ऽऽदित्यानेव काम् स्वेन भागध्येनोप धावित त एवैनं प्रथयन्ति पशुभिः प्र प्रजया जनयन्त्य-सावादित्यो न व्यरोचत तस्मै देवाः प्रायश्चित्तिमैच्छन् तस्मा एता मल्हा आलभन्ताऽऽ*ग्नेयीं कृष्णग्रीवी ए स्ट्हितामैन्द्री श्चेतां बार् हस्पत्यां ताभिरेवास्मिन् रुचमदधुर्यो ब्रह्मवर्चस-कामः स्यात् तस्मा एता मल्हा आ

2.1.2.4 (Padam)

पशुभिरिति पशु – भिः । प्रेति । प्रजयेति प्र – जयां । जनयन्ति । असौ । आदित्यः । न । वीति । अरोचत । तस्मै । देवाः । प्रायश्चित्तम् । ऐच्छन्न् । तस्मै । एताः । मल्हाः । एति । अलभन्त । आग्नेयीम् । कृष्णग्रीवीमिति कृष्ण – ग्रीवीम् । स्र्हितामिति सं – हिताम् । ऐन्द्रीम् । श्चेताम् । बार्हस्पत्याम् । ताभिः । एव । अस्मिन्न् । रुचम् । अदधुः । यः । ब्रह्मवर्चसकाम् इति ब्रह्मवर्चस् – कामः । स्यात् । तस्मै । एताः । मल्हाः । एति । लभेत । 10 (50)

<u>2.1.2.5</u>

.....

शरद्यपराह्ने यावन्त्येव तेजांंसि तान्येवा – [] 11

2.1.2.5 (Padam)

आग्नेयीम् । कृष्णग्रीवीमितिं कृष्ण – ग्रीवीम् । सञ्हितामिति सं - हिताम् । ऐन्द्रीम् । श्वेताम् । बार्.हस्पत्याम् । एताः । एव । देवताः । स्वेन । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । उपेति । धावति । ताः । एव । अस्मिन्न् । ब्रह्मवर्चसमितिं ब्रह्म – वर्चसम् । दधति । ब्रह्मवर्चसीतं ब्रह्म - वर्चसी । एव । भवति । वसन्ता । प्रातः । आग्नेयीम् । कृष्णग्रीवीमिति कृष्ण – ग्रीवीम् । एति । लभेत । ग्रीष्मे । मध्यन्दिने । सङ्हितामिति सं – हिताम् । ऐन्द्रीम् । शरदि । अपराह्न इत्यपर – अहे । श्वेताम् । बार्.हस्पत्याम् । त्रीणि । वै । । । ॥ आदित्यस्य । तेजार्सा । वसन्ता । प्रातः । ग्रीष्मे । मध्यन्दिने । शरदि । अपराह्न इत्यंपर – अह्ने । यावन्ति । एव । तेजार्ंसि । तानि । एव । 11 (50)

2.1.2.6 ऽवं रुन्धे संवथ्सरं पर्यालभ्यन्ते संवथ्सरो वै ब्रह्मवर्चसस्य प्रदाता संवथ्सर एवास्मै ब्रह्मवर्चसं प्र यच्छति ब्रह्मवर्चस्येव भवति गर्भिणयो भवन्तीन्द्रियं वै गर्भ इन्द्रियमेवास्मिन् दधति सारस्वतीं मेषीमा लभेत य ईश्वरो वाचो विदतोः सन् वाचं न वदेद्-वाग्वै । । । । । । । सरस्वती सरस्वतीमेव स्वेन भागधेयेनोप धावति सैवास्मिन्-[] 12 2.1.2.6 (Padam) अवेति । रुन्धे । संवथ्सरमिति सं – वथ्सरम् । पर्यालभ्यन्त इति परि – आलभ्यन्ते । संवथ्सर इति सं–वथ्सरः । वै। ब्रह्मवर्चसस्येति ब्रह्म – वर्चसस्य। प्रदातेति प्र – दाता।

सँवथ्सर इति सं – वथ्सरः । एव । अस्मै । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म – वर्चसम् । प्रेति । यच्छति । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म – वर्चसी । एव । भवति । गर्भिणयः । भवन्ति । इन्द्रियम् । वै । गर्भः । इन्द्रियम् । एव । अस्मिन्न् । दथाति । सारस्वतीम् । मेषीम् । एति ।

लभेत । यः । ईश्वरः । वाचः । वदितोः । सन्न् । वाचम् । न । ——

वदेत् । वाक् । वै । सरस्वती । सरस्वतीम् । एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उपेति । धावति । सा । एव । अस्मिन् । 12 (50)

<u>2.1.2.7</u>

वाचं दधाति प्रविदता वाचो भवत्यपन्नदती भवित तस्मान् मनुष्याः सर्वा वाचं वदन्त्याग्नेयं कृष्णग्रीवमा लभेत सौम्यं बभुं ज्योगामयाव्यग्निः वा एतस्य शरीरं गच्छित सोम् रस्म यस्य ज्योगामयत्यग्नेरेवास्य शरीरं निष्क्रीणाति सोमाद् रसमुत यदीतासुर्भवित जीवत्येव सौम्यं बभुमा लभेताऽऽ*ग्नेयं कृष्णग्रीवं प्रजाकामः सोमो – [] 13

2.1.2.7 (Padam)

वाचम् । द्धाति । प्रविदतिति प्र – विदता । वाचः । भवति ।

अपन्नदतीत्यपन्न – दती । भवति । तस्मात् । मनुष्याः । सर्वाम् ।

वाचम् । वदन्ति । आग्नेयम् । कृष्णग्रीविमिति कृष्ण-ग्रीवम् । एति ।

लभेत । सौम्यम् । बभ्रुम् । ज्योगामयावीति ज्योक् – आमयावी ।

.....

अग्निम् । वै । एतस्यं । शरीरम् । गच्छति । सोमम् । रसः । यस्यं । ज्योक् । आमयति । अग्नेः । एव । अस्य । शरीरम् । निष्क्रीणातीति निः – क्रीणाति । सोमात् । रसम् । उत । यदि । इतासुरितीत – असुः । भवति । जीवति । एव । सौम्यम् । बभ्रुम् । एति । लभेत । आग्नेयम् । कृष्णग्रीवमिति कृष्ण – ग्रीवम् । प्रजाकाम् इति प्रजा – कामः । सोमः । 13 (50)

2.1.2.8

वै रेतोधा अग्निः प्रजानां प्रजनियता सोम एवास्मै रेतो दधात्यग्निः प्रजां प्रजनयति विन्दते प्रजामाग्नेयं कृष्णग्रीवमा लभेत सौम्यं बभुं यो ब्राह्मणो विद्यामनूच्य न विरोचेत यदाग्नेयो भवति तेज एवास्मिन् तेन दधाति यथ् सौम्यो ब्रह्मवर्चसं तेन कृष्णग्रीव आग्नेयो भवति । तम एवास्मादप हन्ति श्वेतो भवति – [ ] 14

2.1.2.8 (Padam)

वै। रेतोधा इति रेतः – धाः। अग्निः। प्रजानामिति प्र – जानाम्। – । । । प्रजनियतिति प्र–जनियता। सोमः। एव। अस्मै। रेतः। दधाति।

अग्निः । प्रजामितिं प्र–जाम् । प्रॆतिं । जनयति । विन्दतें । प्रजामिति प्र-जाम् । आग्नेयम् । कृष्णग्रीवमिति कृष्ण – ग्रीवम् । एति । लभेत । सौम्यम् । बभ्रुम् । यः । ब्राह्मणः । विद्याम् । । । । अनूच्येत्यनु – उच्य । न । विरोचेतेति वि – रोचेत । यत् । आग्नेयः । भवति । तेजः । एव । अस्मिन्न् । तेन । दधाति । यत् । सौम्यः । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म – वर्चसम् । तेन । कृष्णग्रीव इति कृष्ण – ग्रीवः । आग्नेयः । भवति । तमः । एव । अस्मात् । अपॆति । हन्ति । श्वॆतः । भवति । 14 (50) <u>2.1.2.9</u> रुचमेवास्मिन् दधाति बभुः सौम्यो भवति ब्रह्मवर्चसमेवास्मिन त्विषिं दधात्या-ग्नेयं कृष्णग्रीवमा लभेत सौम्यं बभुमाग्नेयं कृष्णग्रीवं पुरोधाया ७ स्पर्धमान आग्नेयो वै ब्राह्मणः सौम्यो राजन्योऽभितः सौम्यमाग्नेयौ भवत-स्तेजसैव ब्रह्मणोभयतो राष्ट्रं परि गृह्णात्येकथा समा वृङ्के पुर एनं दधते । 15

2.1.2.9 (Padam)

```
रुचम् । एव । अस्मिन्न् । दधाति । बभुः । सौम्यः । भवति ।
ब्रह्मवर्चसमितिं ब्रह्म – वर्चसम् । एव । अस्मिन्न् । त्विषिम् ।
दधाति । आग्नेयम् । कृष्णग्रीवमिति कृष्ण – ग्रीवम् । एति ।
लभेत । सौम्यम् । बभुम् । आग्नेयम् ।
कृष्णग्रीवमिति कृष्ण - ग्रीवम् । पुरोधायामिति पुरः - धायाम् ।
स्पर्धमानः । आग्नेयः । वै । ब्राह्मणः । सौम्यः । राजन्यः ।
अभितः । सौम्यम् । आग्नेयौ । भवतः । तेजसा । एव । ब्रह्मणा ।
उभयतः । राष्ट्रम् । परीति । गृह्णाति । एकधेत्येक – धा ।
समावृङ्क इति सं - आवृङ्के । पुरः । एनम् । दधते । 15 (43)
(लभॆत वरुणं – वँशौ – तामविं वैशामादित्येभ्यः कामाय – मल्हा
अा लभेत – तान्येव – सैवास्मिन्थ् – सोमः – स्वॆतॊ भवति –
त्रिचत्वारिएशच्च ) (A2)
```

2.1.3.1 देवासुरा एषु लोकेष्वस्पर्धन्त स एतं विष्णु-र्वामनमपश्यत् त ७ स्वायै देवताया आऽ∗लभत ततो वै स इमां लोकानभ्यजयद्-वैष्णवं वामनमा लभेत स्पर्धमानो विष्णुरेव भूत्वेमान् लोकानभि जयित विषम आ लभेत विषमा इव हीमे लोकाः समृद्ध्या इन्द्राय मन्युमते मनस्वते ललामं प्राशृङ्गमा लभेत संग्रामे – [ ] 16 2.1.3.1 (Padam) देवासुरा इति देव – असुराः । एषु । लोकेषु । अस्पर्धन्त । सः । एतम् । विष्णुः । वामनम् । अपञ्यत् । तम् । स्वायै । देवतायै । एति । अलभत । ततः । वै । सः । इमान् । लोकान् । अभीति । अजयत् । वैष्णवम् । वामनम् । एति । लभेत । स्पर्धमानः । विष्णुः । एव । भूत्वा । इमान् । लोकान् । अभीति । जयति । विषम इति वि – समे । एति । लभेत । विषमा इति वि – समाः ।

_____

इव । हि । इमे । लोकाः । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । इन्द्राय ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – द्वितीयकाण्डे – प्रथमप्रइनः
मन्युमत इति मन्यु – मते । मनस्वते । ललामम् । प्राशृङ्गम् । एति ।
लभेत । सङ्ग्राम इति सं – ग्रामे । 16 (50)
2.1.3.2
मंयत इन्द्रियेण वै मन्युना मनसा संग्रामं जयतीन्द्रमेव मन्युमन्तं
मनस्वन्त अ स्वेन भागधेयेनोप धावति स एवास्मिन्निन्द्रयं मन्युं मनो
दधाति जयति तर् संग्रामिन्द्राय मरुत्वते पृश्चिनसक्थमा लभेत
ग्रामकाम इन्द्रमेव मरुत्वन्त ७ स्वेन भागधयेनोप धावति स एवास्मै
स जातान् प्रयच्छति ग्राम्येव भवति यद्रषभस्तेनै – [ ] 17
2.1.3.2 (Padam)
संयत इति सं – यते । इन्द्रियेण । वै । मन्युना । मनसा ।
```

vedavms@gmail.com

पृश्चिसक्थमिति पृश्चि – सक्थम् । एति । लभेत । ग्रामकाम इति ग्राम – कामः । इन्द्रम् । एव । मरुत्वन्तम् । स्वेन । भागधॆयॆनेति भाग – धॆयॆन । उपॆति । धावति । सः । एव । अस्मै । सजातानितिं स – जातान् । प्रॆतिं । यच्छति । ग्रामी । एव । भवति । यत् । ऋषभः । तेन । 17 (50) 2<u>.1.3.3</u> -न्द्रो यत् पृश्चिनस्तेन मारुतः समृद्ध्यै पश्चात् पृश्चिनसक्थो भवति पश्चादन्व-वसायिनीमेवास्मै विशं करोति सौम्यं बभुमा लभेतान्नकामः सौम्यं वा अन्न ए सोममेव स्वेन भागधेयेनोप धावति स एवास्मा अन्नं प्रयच्छत्यन्नाद एव भवति बभुर्भवत्येतद्वा अन्नस्य रूप ए समृद्ध्यै सौम्यं बभुमा लभेत यमल ए – [ ] 18 2.1.3.3 (Padam) ऐन्द्रः । यत् । पृश्चिनः । तेन । मारुतः । समृद्ध्या इति सं-ऋद्ध्यै । पश्चात् । पृश्चिनसक्थ इति पृश्चिन – सक्थः । भवति । पश्चादन्ववसायिनीमिति पश्चात् – अन्ववसायिनीम् । एव । अस्मै ।

vedevme@ameil.com

विश्वम् । करोति । सौम्यम् । बभ्रुम् । एति । लभेत ।

आन्नकाम् इत्यन्न – कामः । सौम्यम् । वै । अन्नम् । सोमम् । एव ।

स्वेन । भागधयेनेति भाग – ध्येन । उपेति । धावति । सः ।

एव । अस्मै । अन्नम् । प्रेति । यच्छति । अन्नाद इत्यन्न – अदः ।

एव । भवति । बभ्रुः । भवति । एतत् । वै । अन्नस्य । रूपम् ।

समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । सौम्यम् । बभ्रुम् । एति । लभेत ।

यम् । अलम् । 18 (50)

2.1.3.4

राज्याय सन्तर्ं राज्यं नोपनमेथ् सौम्यं वै राज्यर्ं सोममेव स्वेन
भागधेयेनोप धावित स एवास्मै राज्यं प्रयच्छत्युपैनर्ं राज्यं नमित

बभुर्भवत्येतद् वै सोमस्य रूपर्ं समृद्ध्या इन्द्राय वृत्रतुरे ललामं

प्राशृङ्गमा लभेत गतश्रीः प्रतिष्ठाकामः पाप्मानमेव वृत्रं तीर्त्वा प्रतिष्ठां

गच्छतीन्द्रायाभिमातिघ्ने ललामं प्राशृङ्गमा – [ ] 19

2.1.3.4 (Padam) राज्याय । सन्तम् । राज्यम् । न । उपनमेदित्युप-नमेत् । सौम्यम् । वै। राज्यम्। सोमम्। एव। स्वेन। भागधयनेति भाग – धयेन। उपैति । धावति । सः । एव । अस्मै । राज्यम् । प्रैति । यच्छति । उपैति । एनम् । राज्यम् । नमति । बभुः । भवति । एतत् । वै । सोमस्य । रूपम् । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । इन्द्राय । । ॥ ॥ । वृत्रतुर इति वृत्र – तुरे । ललामम् । प्राशृङ्गम् । एति । लभेत । गतश्रीरिति गत – श्रीः । प्रतिष्ठाकाम इति प्रतिष्ठा – कामः । पाप्मानम् । एव । वृत्रम् । तीर्त्वा । प्रतिष्ठामिति प्रति – स्थाम् । गच्छति । इन्द्राय । अभिमातिघ्न इत्यभिमाति – घने । ललामम् । प्राशृङ्गम् । एति । 19 (50) <u>2.1.3.5</u> लभेत यः पाप्मना गृहीतः स्यात् पाप्मा वा अभिमातिरिन्द्रमेवा-भिमातिहन ७ स्वेन भागधेयेनोप धावति स एवास्मात् पाप्मानमभिमातिं प्रणुदत इन्द्राय वज्रिणे ललामं प्राशृङ्गमा लभेत

2.1.3.5 (Padam)

लभेत । यः । पाप्मना । गृहीतः । स्यात् । पाप्मा । वै ।

अभिमातिरित्यभि – मातिः । इन्द्रम् । एव ।

अभिमातिहनमित्यभिमाति – हनम् । स्वेन । भागधेयेनेति

भाग – धेयेन । उपेति । धावति । सः । एव । अस्मात् । पाप्मानम् ।

अभिमातिमित्यभि – मातिम् । प्रेति । नुदते । इन्द्राय । विज्ञिणे ।

ललामम् । प्राञ्गङ्गम् । एति । लभेत । यम् । अलम् । गुज्याय ।

सन्तम् । गुज्यम् । न । उपनमेदित्युप – नमेत् । इन्द्रम् । एव ।

विज्ञिणम् । स्वेन । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उपेति । धावति ।

सः । एव । अस्मै । वज्रम् । प्रेति । यच्छिति । सः । एनम् () ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – द्वितीयकाण्डे – प्रथमप्रइनः
```

<u>2.1.4.1</u>

असार्वादित्यों न व्यरोचत तस्मै देवाः प्रायिश्वितिमच्छन् तस्मा एतां दशर्षभामाऽलभन्त तयैवास्मिन् रुचमदधुर्यो ब्रह्मवर्चसकामः स्यात् तस्मा एतां दशर्षभामा लभेता-मुमेवाऽऽ*दित्य स्वेन भागधयेनोप धावति स एवास्मिन् ब्रह्मवर्चसं दधाति ब्रह्मवर्चस्येव भवति वसन्ता प्रातस्त्रीन् ललामाना लभेत ग्रीष्मे मध्यन्दिने – [ ] 21

2.1.4.1 (Padam)

रुचम् । अद्धुः । यः । ब्रह्मवर्चसकाम इति ब्रह्मवर्चस – कामः । स्यात् । तस्मै । एताम् । दशर्.षभामिति दश – ऋषभाम् । एति । लभेत । अमुम् । एव । आदित्यम् । स्वेन । भागधॆयॆनॆति भाग – धेयेन । उपेति । धावति । सः । एव । अस्मिन् । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म – वर्चसम् । दधाति । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म - वर्चसी । एव । भवति । वसन्ता । प्रातः । त्रीन् । ललामान् । एति । लभेत । ग्रीष्मे । मध्यन्दिने । 21 (50) 2.1.4.2 त्रीञ्छिति पृष्ठाञ्छरद्यपराह्णे त्रीञ्छितिवारान् त्रीणि वा आदित्यस्य । ॥ । । । । त्रेजां एसि वसन्ता प्रातर्गीष्मे मध्यन्दिने शरद्यपराह्ने यावन्त्येव तेजा ्सि तान्येवावं रुन्धे त्रयस्त्रय आ लभ्यन्ते – ऽभि पूर्वमेवास्मिन् तेजो दधाति संवथ्सरं पर्यालभ्यन्ते संवथ्सरो वै ब्रह्मवर्चसस्य प्रदाता संवथ्सर एवास्मै ब्रह्मवर्चसं प्र यच्छति ब्रह्मवर्चस्येव भवति संवथ्सरस्य परस्तात् प्राजापत्यं कदु – [] 22

2.1.4.2 (Padam)

त्रीन् । शितिपृष्ठानिति शिति – पृष्ठान् । शरदि । अपराह्न इत्यपर-अह्रे । त्रीन् । शितिवारानिति शिति – वारान् । त्रीणि । वै । । । ॥ आदित्यस्य । तेजार्सा । वसन्ता । प्रातः । ग्रीष्मे । मध्यन्दिने । र्गरिदं । अपराह्न इत्यपर-अह्ने । यावन्ति । एव । तेजां्सि । तानि । एव । अवेति । रुन्धे । त्रयस्त्रय इति त्रयः – त्रयः । एति । लभ्यन्ते । अभिपूर्वमित्यभि – पूर्वम् । एव । अस्मिन्न् । तेजः । दधाति । सँवथ्सरमिति सं – वथ्सरम् । पर्यालभ्यन्त इति परि–आलभ्यन्ते । संवथ्सर इति सं – वथ्सरः । वै । ब्रह्मवर्चसस्यति ब्रह्म – वर्चसस्य । प्रदातेति प्र – दाता । संवथ्सर इति सं – वथ्सरः । एव । अस्मै । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म – वर्चसम् । प्रेति । यच्छति । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म – वर्चसी । एव । भवति । संवथ्सरस्येति सं – वथ्सरस्य । परस्तात् । प्राजापत्यमिति प्राजा – पत्यम् । कद्रम् । 22 (50)

.....

2.1.4.3 -मा लभेत प्रजापतिः सर्वा देवता देवतास्वेव प्रतितिष्ठति यदि बिभीयाद्-दुश्चर्मा भविष्यामीति सोमापौष्ण ७ ३याममा लभित सौम्यो वै देवतया पुरुषः पौष्णाः पशवः स्वयैवास्मै देवतया पशुभिस्त्वचं करोति न दुश्चर्मा भवति देवाश्च वै यमश्चास्मिन् लोकेंऽस्पर्धन्त स यमो देवानामिन्द्रियं वीर्यमयुवत तद्यमस्य – [ ] 23 2.1.4.3 (Padam) एति । लभेत । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । सर्वाः । देवताः । वतासु । एव । प्रतीति । तिष्ठति । यदि । बिभीयात् । दुश्चर्मेति दुः - चर्मा । भविष्यामि । इति । सोमापौष्णमिति सोमा – पौष्णम् । ञ्यामम् । एति । लभेत । सौम्यः । वै । देवतया । पुरुषः । पौष्णाः । । । । पञ्चावः । स्वया । एव । अस्मै । देवतया । पञ्चिभिरिति पञ्च – भिः । त्वचम् । करोति । न । दुश्चर्मेति दुः – चर्मा । भवति । देवाः । च । वै । यमः । च । अस्मिन्न् । लोके । अस्पर्धन्त । सः । यमः । देवानाम् । इन्द्रियम् । वीर्यम् । अयुवत । तत् । यमस्य । 23 (50)

vedavms@gmail.com

2.1.4.4

यमत्वं ते देवा अमन्यन्त यमो वा इदमभूद्-यद्-वय सम इति ते प्रजापतिमुपाधावन्थ् स एतौ प्रजापतिरात्मन उक्षवशौ निरिममीत ते देवा वैष्णावरुणीं वशामा-ऽलभन्तैन्द्रमुक्षाणंतं वरुणेनैव ग्राहियत्वा विष्णुना यज्ञेन प्राणुदन्तैन्द्रणै-वास्येन्द्रियम-वृञ्जत यो भ्रातृव्यवान्थ् स्याथ् स स्पर्धमानो वैष्णावरुणीं - [] 24

2.1.4.4 (Padam)

यमत्विमिति यम — त्वम् । ते । देवाः । अमन्यन्त । यमः । वै ।

इदम् । अभूत् । यत् । वयम् । स्मः । इति । ते ।

प्रजापतिमिति प्रजा — पितम् । उपेति । अधावन्त् । सः । एतौ ।

प्रजापतिरिति प्रजा — पितः । आत्मनः । उक्षवशावित्युक्ष — वशौ ।

निरिति । अमिमीत । ते । देवाः । वैष्णावरुणीमिति वैष्णा—वरुणीम् ।

वशाम् । एति । अलभन्त । ऐन्द्रम् । उक्षाणम् । तम् । वरुणेन ।

एव । ग्राहियत्वा । विष्णुना । यज्ञेन । प्रेति । अनुदन्त । ऐन्द्रण ।

एव । अस्य । इन्द्रियम् । अवृञ्जत । यः ।

vedavms@gmail.com

भ्रातृव्यवानिति भ्रातृव्य – वान् । स्यात् । सः । स्पर्धमानः । — – । वैष्णावरुणीमिति वैष्णा – वरुणीम् । 24 (50)

2.1.4.5

2.1.4.5 (Padam)

वशाम् । एति । लभेत । ऐन्द्रम् । उक्षाणम् । वरुणेन । एव ।

भातृव्यम् । ग्राहयित्वा । विष्णुना । यज्ञेन । प्रेति । नुदते ।

ऐन्द्रेण । एव । अस्य । इन्द्रियम् । वृङ्के । भवति । आत्मना ।

परेति । अस्य । भ्रातृव्यः । भवति । इन्द्रः । वृत्रम् । अहन्न् । तम् ।

वृत्रः । हतः । षोडशभिरिति षोडश – भिः । भोगैः । असिनात् ।

तस्य । वृत्रस्य । शीर्.षतः । गावः । उदिति । आयन्न् । ताः ।

वैदेह्यः । अभवन्न् । तासाम् । ऋषभः । जघने । अनु । उदिति । — — — — — — — ऐत् । तम् । इन्द्रः । 25 (50)

2.1.4.6

2.1.4.6 (Padam)

आत्मन्न् । अधत्त । यः । पाप्मना । गृहीतः । स्यात् । सः । आग्नेयम् । कृष्णग्रीवमितिं कृष्ण – ग्रीवम् । एति । लभेत । ऐन्द्रम् । ऋषभम् । अग्निः । एव । अस्य । स्वेनं । भागधॆयॆनेतिं भाग – धॆयेन । उपसृत इत्युप – सृतः । 26 (50) 2.1.4.7 पाप्मानमपि दहत्यैन्द्रेणेन्द्रियमात्मन् धत्ते मुच्यते पाप्मनो भवत्येव द्यावापृथिव्यां धेनुमा लभेत ज्योगपरुद्धो ऽनयोर्.हि वा एषोऽप्रतिष्ठितोऽथैष ज्योगपरुद्धो द्यावापृथिवी एव स्वेन भागधयनोप धावति ते एवैनं प्रतिष्ठां गमयतः प्रत्येव तिष्ठति पर्यारिणी भवति पर्यारीव होतस्य राष्ट्रं यो ज्योगपरुद्धः समृद्धयै वायव्यं - [] 27 2.1.4.7 (Padam) पाप्मानम् । अपीति । दहति । ऐन्द्रेणं । इन्द्रियम् । आत्मन्न् । धत्ते । मुच्यते । पाप्मनः । भवति । एव । द्यावापृथिव्यामिति ज्योक् – अपरुद्धः । अनयोः । हि । वै । एषः ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – द्वितीयकाण्डे – प्रथमप्रश्नः
```

अप्रतिष्ठित इत्यप्रति – स्थितः । अथं । एषः । ज्योक् । अपरुद्ध इत्यप – रुद्धः । द्यावापृथिवी इति द्यावा – पृथिवी । एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उपेति । धावति । ते इति । एव । एनम् । प्रतिष्ठामिति प्रति – स्थाम् । गमयतः । प्रतीति । एव । तिष्ठति । पर्यारिणी । भवति । पर्यारि । इव । हि । एतस्य । राष्ट्रम् । यः । ज्योगपरुद्ध इति ज्योक् – अपरुद्धः । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । वायव्यम् । 27 (50) 2.1.4.8 ँवथ्समा लभेत वायुर्वा अनयोर्वथ्स इमे वा एतस्मै लोका अपशुष्का विडपशुष्काऽथैष ज्योगपरुद्धो वायुमेव स्वेन भागधेयेनोप धावति स एवास्मा इमां लोकान् विशं प्रदापयति प्रास्मा इमे लोकाः स्नुवन्तिभुञ्जत्येनं वैबुपतिष्ठते । 28

2.1.4.8 (Padam)

वथ्सम् । एति । लभेत । वायुः । वै । अनयोः । वथ्सः । इमे । वै । — ॥ — — । एतस्मै । लोकाः । अपशुष्का इत्यप — शुष्काः । विट् ।

अपशुष्केत्यप – शुष्का । अथ । एषः । ज्योक् । अपरुद्ध इत्यपं – रुद्धः । वायुम् । एव । स्वेन । भागधॆयॆनॆतिं भाग – धॆयेंन। उपॆतिं। धावति । सः। एव। ।। । । अस्मै । इमान् । लोकान् । विशम् । प्रेति । दापयति । प्रेति । अस्मै । इमे । लोकाः । स्नुवन्ति । भुञ्जती । एनम् । विट् । उपेति । तिष्ठते । 28 (42) (मध्यन्दिने – कदुः – यमस्य – स्पर्धमानो वैष्णावरुणीः – ॥ । तमिन्द्रो – ऽस्य स्वॆन भागधॆयॆनॊपसृतॊ – वायव्यं – द्विचत्वारिएशच्च) (A4) **2.1.5.1** इन्द्रो वलस्य बिलमपौर्णीथ् स य उत्तमः पशुरासीत् तं पृष्ठं प्रति संगृह्योदिक्खिदत् त्रं सहस्रं पशवोऽनूदायन्थ् स उन्नतोऽभवद्यः पशुकामः स्याथ् स एतमैन्द्रमुन्नतमा लभितेन्द्रमेव स्वेन भागधेयेनोप धावति स एवास्मै पशून् प्रयच्छति पशुमानेव भवत्युन्नतो -[] 29

```
2.1.5.1 (Padam)
इन्द्रः । वलस्य । बिलम् । अपेति । और्णोत् । सः । यः ।
उत्तम इत्युत् – तमः । पशुः । आसीत् । तम् । पृष्ठम् ।
प्रतीति । संगृह्येति सं – गृह्यं । उदिति । अक्खिदत् । तम् ।
सहस्रम् । पशवः । अनु । उदिति । आयन्न् । सः ।
उन्नत इत्युत् – नतः । अभवत् । यः । पशुकाम इति पशु–कामः ।
स्यात् । सः । एतम् । ऐन्द्रम् । उन्नतमित्युत्–नतम् । एति । लभेत ।
इन्द्रम् । एव । स्वेनं । भागधॆयॆनॆति भाग – धॆयेन । उपॆति ।
धावति । सः । एव । अस्मै । पशून् । प्रॆति । यच्छति ।
पशुमानितिं पशु - मान् । एव । भवति ।
उन्नत इत्युत् – नतः । 29 (49)
<u>2.1.5.2</u>
भवति साहस्री वा एषा लक्ष्मी यदुन्नतो लक्ष्मियै व पञ्जनव रुन्धे
यदा सहस्रं पशून् प्राप्नुयादथं वैष्णवं वामनमा लभेतैतस्मिन्
वै तथ् सहस्रमध्यतिष्ठत् तस्मादेष वामनः समीषितः पशुभ्य एव
```

2.1.5.2 (Padam)

भवति । साहस्री । वै । एषा । लक्ष्मी । यत् । उन्नत इत्युत् – नतः । लक्ष्मिया । एव । पशून् । अवेति । रुन्धे । यदा । सहस्रम् । पशून् । प्राप्नुयादिति प्र – आप्नुयात् । अथं । वैष्णवम् । वामनम् । एति । लभेत । एतस्मिन्न् । वै । तत् । सहस्रम् । अधीति । अतिष्ठत् । तस्मात् । एषः । वामनः । समीषित इति सं – ईषितः । पशुभ्य इति पशु – भ्यः । एव । प्रजातेभ्य इति प्र – जातेभ्यः । प्रतिष्ठामिति प्रति – स्थाम् । दधाति । कः । अर्.हति । सहस्रम् । पशून् । प्राप्तुमिति प्र – आप्तुम् । इति । आहुः । अहोरात्राणीत्यहः - रात्राणि । एव । सहस्रम् । सम्पाद्येति सं – पाद्य । एति । लभेत । पशवः । 30 (50)

.....

2.1.5.3

वा अहोरात्राणि पशूनेव प्रजातान् प्रतिष्ठां गमय—त्योषधीभ्यो वेहतमा

लभेत प्रजाकाम ओषधयो वा एतं प्रजायै परिबाधन्ते योऽलं प्रजायै

सन् प्रजां न विन्दत ओषधयः खलु वा एतस्यै सूतुमपि घ्नन्ति या

वेहद्—भवत्योषधीरेव स्वेन भागधेयेनोप धावित ता एवास्मै

स्वाद्योनेः प्रजां प्र जनयन्ति विन्दते — [ ] 31

2.1.5.3 (Padam)

अस्मै । स्वात् । योनैः । प्रजामिति प्र — जाम् । प्रेति । जनयन्ति । — ॥ विन्दते । 31(50)

2.1.5.4

प्रजामापो वा ओषधयोऽसत् पुरुष आप एवास्मा असतः सद्दिति । । । । तस्मादाहुर्यश्चैवं वद यश्च नापस्त्वावासतः सद्दती – त्यैन्द्री ए । । सूतवशामा लभेत भूतिकामोऽजातो वा एष योऽलं भूत्यै सन् भूतिं न प्राप्नोतीन्द्रं खलु वा एषा सूत्वा वशाऽभव – [ ] 32

2.1.5.4 (Padam)

प्रजामिति प्र – जाम् । आपः । वै । ओषधयः । असत् । पुरुषः । आपः । एव । अस्मै । असतः । सत् । ददति । तस्मात् । आहुः । यः । च । एवम् । वेद । यः । च । न । आपः । तु । वाव । असतः । सत् । ददति । इति । ऐन्द्रीम् । सूतवंशामिति सूत – वंशाम् । एति । लभेत । भूतिकाम इति भूति – कामः । अजातः । वै । एषः । यः । अलम् । भूत्यै । सन्न् । भूतिम् । न । प्राप्नोतीति प्र – आप्नोति । इन्द्रम् । खलु । वै । एषा । सूत्वा ।

वशा । अभवत् । 32 (50)

2.1.5.5

-दिन्द्रमेव स्वेन भागधेयेनोप धावित स एवैनं भूतिं गमयित
भवत्येव यण् सूत्वा वशा स्यात् तमैन्द्रमेवाऽऽ* लभतैतद्वाव
तिदिन्द्रियण् साक्षादेवेन्द्रियमव रुन्ध ऐन्द्राग्नं पुनरुथ सृष्टमा लभेत य
आ तृतीयात् पुरुषाथ् सोमं न पिबेद्-विच्छिन्नो वा एतस्य

सोमपीथो यो ब्राह्मणः सन्ना – [] 33

2.1.5.5 (Padam)
| इन्द्रम् । एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उपेति ।

धावित । सः । एव । एनम् । भूतिम् । गमयित । भवित । एव ।

यम् । सूत्वा । वशा । स्यात् । तम् । ऐन्द्रम् । एव । एति । लभेत ।

एतत् । वाव । तत् । इन्द्रियम् । साक्षादिति स – अक्षात् । एव ।

इन्द्रियम् । अवेति । रुन्धे । ऐन्द्राग्निमत्यैन्द्र – अग्नम् ।

पुनरुथ्सृष्टमिति पुनः – उथ्सृष्टम् । एति । लभेत । यः ।

पुनरुथ्सृष्टमिति पुनः – उथ्सृष्टम् । एति । लभेत । यः ।

एति । तृतीयात् । पुरुषात् । सोमम् । न । पिबेत् ।

विच्छिन्न इति वि – छिन्नः । वै । एतस्यं । सोमपीथः इति – – – – । सोम – पीथः । यः । ब्राह्मणः । सन्न् । एति । 33 (50)

धावति ताववास्मै सोमपीथं प्रयच्छत उपैन ए सोमपीथो नमति

यदैन्द्रो भवतीन्द्रियं वै सोमपीथ इन्द्रियमेव सोमपीथमव रुन्धे

यदाग्नेयो भवत्याग्नेयो वै ब्राह्मणः स्वामेव देवतामनु संतनोति

पुनरुथ्सृष्टो भवति पुनरुथ्सृष्ट इव ह्यंतस्य - [] 34

2.1.5.6 (Padam)

तृतीयात् । पुरुषात् । सोमम् । न । पिबति । इन्द्राग्नी

इतीन्द्र — अग्नी । एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग—धेयेन । उपेति ।
धावति । तौ । एव । अस्मै । सोमपीथमिति सोम — पीथम् । प्रेति ।
यच्छतः । उपेति । एनम् । सोमपीथ इति सोम — पीथः । नमति ।
यत् । ऐन्द्रः । भवति । इन्द्रियम् । वै । सोमपीथ इति सोम—पीथः ।

.....

इन्द्रियम् । एव । सोमपीथमिति सोम – पीथम् । अवेति । रुन्धे ।

यत् । आग्नेयः । भवति । आग्नेयः । वै । ब्राह्मणः । स्वाम् । एव ।

देवताम् । अनु । समिति । तनोति । पुनरुथ्सृष्ट इति पुनः—उथ्सृष्टः ।

भवति । पुनरुथ्सृष्ट इति पुनः — उथ्सृष्टः । इव । हि ।

एतस्य । 34 (50)

2.1.5.7

स्रोमपीथः समृद्ध्यै ब्राह्मणस्पत्यं तूपरमा लभेता-भिचरन्
ब्रह्मणस्पतिमेव स्वेन भागध्येनोप धावति तस्मा एवैनमा वृश्चति
ताजगार्ति-मार्च्छति तूपरो भवति क्षुरपविर्वा एषा लक्ष्मी यत् तूपरः
समृद्ध्यै स्पयो यूपो भवति वज्रो वै स्पयो वज्रमेवास्मै प्रहरति
रारमयं बर्.हिः शृणात्येवैनं वैभीदक इध्मो () भिनत्येवैनं। 35

2.1.5.7 (Padam)

सोमपीथ इति सोम – पीथः। समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै।

ब्राह्मणस्पत्यमिति ब्राह्मणः – पत्यम्। तूपरम्। एति। लभेत।

अभिचरन्नित्यभि – चरन्न्। ब्रह्मणः। पतिम्। एव। स्वेन।

भागधयनेति भाग – धयेन। उपेति। धावति। तस्मै।

एव । एनम् । एति । वृश्चति । ताजक् । आर्तिम् । एति । ऋच्छति ।

तूपरः । भवति । क्षुरपविरिति क्षुर – पविः । वै ।

एषा । लक्ष्मी । यत् । तूपरः । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै ।

स्प्यः । यूपः । भवति । वज्ञः । वै । स्प्र्यः । वज्जम् । एव ।

अस्मै । प्रति । हरति । शरमयमिति शर – मयम् । बर्.हिः ।

शृणाति । एव । एनम् । वैभीदकः । इध्मः () । भिनति ।

एव । एनम् । उठ (५३)

(भवत्युन्नतः – पश्चवौ – जनयन्ति विन्दते – ऽभवथ् – सन्नै –

तस्य – ध्म – स्त्रीणि च) (८५५)

2.1.6.1

पूषणमेव स्वेन भागधेयेनोप धावति स एवास्मा - [] 36 2.1.6.1 (Padam) बार्.हस्पत्यम् । शितिपृष्ठमितिं शिति – पृष्ठम् । एति । लभेत । ग्रामकाम इति ग्राम – कामः । यः । कामयेत । पृष्ठम् । समानानाम् । स्याम् । इति । बृहस्पतिम् । एव । स्वेन । भागधैयॆनेति भाग – धॆयेन । उपॆति । धावति । सः । एव । एनम् । पृष्ठम् । समानानाम् । करोति । ग्रामी । एव । भवति । शितिपृष्ठ इति शिति – पृष्ठः । भवति । बार्.हस्पत्यः । हि । एषः । देवतया । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । पौष्णम् । ३यामम् । एति । लभेत । आन्नेकाम इत्यन्न – कामः । अन्नम् । वै । पूषा । पूषणम् । एव । स्वेन । भागधॆयॆनॆति भाग - धॆयेंन। उपॆति। धावति। सः। एव। अस्मै। 36 (50) <u>2.1.6.2</u> अन्नं प्र यच्छत्यनाद एव भवति श्यामो भवत्येतद्वा अन्नस्य रूप 🗸 समृद्ध्यै मारुतं पृश्चिमा लभिताऽन्न-कामोऽन्नं वै मरुतोमरुत एव

vedavms@gmail.com

स्वेन भागधेयेनोपं धावति त एवास्मा अन्नं प्रयच्छन्त्यन्नादएव भवति पृश्चिन भीवत्यतद्वा अन्नस्य रूप ए समृद्ध्या ऐन्द्रमरूणमा । । लभॆतेन्द्रियकाम इन्द्रमेव – [ ] 37

2.1.6.2 (Padam)

अन्नम् । प्रेति । यच्छति । अन्नाद इत्यन्न – अदः । एव । भवति । २यामः । भवति । एतत् । वै । अन्नस्य । रूपम् । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । मारुतम् । पृश्निम् । एति । लभेत । अन्नकाम इत्यन्न – कामः । अन्नम् । वै । मरुतः । मरुतः । एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उपेति । धावति । ते । एव । अस्मै । अन्नम् । प्रेति । यच्छन्ति । अन्नाद इत्यन्न – अदः । एव । भवति । पृश्चिनः । भवति । एतत् । वै । अन्नस्य । रूपम् । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । ऐन्द्रम् । अरुणम् । एति । । ॥ लभेत । इन्द्रियकाम इतीन्द्रिय – कामः । इन्द्रम् । एव । **37 (50)**

2.1.6.3 स्वेन भागधेयेनोप धावति स एवास्मिन्निन्द्रयं दधातीन्द्रियाव्येव भवत्यरुणो भूमान् भवत्यतद्वा इन्द्रस्य रूप ए समृद्ध्यै सावित्रमुपध्वस्तमा लभेत सनिकामः सविता वै प्रसवानामीशे सवितारमेव स्वेन भागधेयेनोप धावति स ऐवास्मै सनिं प्रसुवति दानकामा अस्मै प्रजा भवन्त्युपध्वस्तो भवति सावित्रो होष [ ] 38 2.1.6.3 (Padam) स्वेन । भागधॆयॆनॆति भाग – धॆयॆन । उपॆति । धावति । सः । एव । अस्मिन्न् । इन्द्रियम् । दधाति । इन्द्रियावी । एव । भवति । अरुणः । भ्रूमानिति भ्रु – मान् । भवति । ऐतत् । वै । इन्द्रस्य । रूपम् । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । सावित्रम् । उपध्वस्तमित्युप – ध्वस्तम् । एति । लभेत । सनिकाम इति सनि – कामः । सविता । वै । प्रसवानामिति प्र–सवानाम् । ईशॆ । सवितारम् । एव । स्वेन । भागधॆयॆनॆति भाग – धॆयेन । उपॆति । धावति । सः । एव । अस्मै । सनिम् । प्रॆतिं । सुवति ।

vedavms@gmail.com

दानकामा इति दान-कामाः । अस्मै । प्रजा इति प्र-जाः । भवन्ति । — — — उपध्वस्त इत्युप – ध्वस्तः । भवति । सावित्रः । हि । एषः । 38 (50)

2.1.6.4

देवतया समृद्ध्यै वैश्वदेवं बहुरूपमा लभेताऽन्नकामोवैश्वदेवं वा अत्रं विश्वानेव देवान्थ्-स्वेन भागधयेनोप धावतित एवास्मा अत्रं प्रयच्छन्त्यन्नाद एव भवति बहुरूपो भवतिबहुरूप् हान्न् समृद्ध्यै वैश्वदेवं बहुरूपमा लभेत ग्रामकामो वैश्वदेवा वै सजाता विश्वानेव देवान्थ्-स्वेन भागधेयेनोप धावति त एवास्मै – [] 39

2.1.6.4 (Padam)

भवति । बहुरूपमिति बहु – रूपम् । हि । अन्नम् । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । वैश्वदेवमिति वैश्व – देवम् । बहुरूपमिति बहु – रूपम् । एति । लभेत । ग्रामकाम इति ग्राम – कामः । वैश्वदेवा इति वैश्व – देवाः । वै । सजाता इति स – जाताः । विश्वान् । एव । देवान् । स्वेन । भागधैयैनेति भाग-धैयैन । उपैति । धावति । ते । एव । अस्मै । 39 (50) 2.1.6.5 सजातान् प्र यच्छन्ति ग्राम्येव भवति बहुरूपो भवति बहुदेवत्यो (1) होष समृद्ध्यै प्रजापत्यं तूपरमा लभेत यस्यानाज्ञातमिव ॥ । । । । । ज्योगामयेत् प्राजापत्यो वै पुरुषः प्रजापतिः खल् वै तस्य वेद

– ष देवतया समृद्ध्यै । **४०**

.....

2.1.6.5 (Padam)

सजातानिर्ति स–जातान् । प्रॆतिं । यच्छन्ति । ग्रामी । एव । भवति । बहुरूप इति बहु – रूपः। भवति। बहुदेवत्य इति बहु-देवत्यः। हि । एषः । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । प्रजापत्यमिति प्राजा – पत्यम् । तूपरम् । एति । लभेत । यस्य । ॥ ॥ अनाज्ञातमित्यना – ज्ञातम् । इव । ज्योक् । आमयेत् । प्राजापत्य इति प्राजा – पत्यः । वै । पुरुषः । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । खलु । वै । तस्य । वेद । यस्य । _ ॥ _ _ ॥ अनाज्ञातमित्यना – ज्ञातम् । इव । ज्योक् । आमयति । प्रजापतिमिति प्रजा - पतिम्। एव। स्वेन । भागधैयैनेति भाग – धेयेन । उपेति । धावति । सः । एव । एनम् । तस्मात् । स्रामात् । मुञ्चति । तूपरः । भवति । प्राजापत्य इति प्राजा-पत्यः । हि ()। एषः। देवतया। समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै। 40 (53)

.....

(अस्मा – इन्द्रमेवै – ष – सजाता विश्वानेव देवान्थ् स्वेन - - - , भागधॆयॆनॊप धावति त एवास्मै – प्राजापत्यॊ हि – त्रीणि च)(A6) 2.1.7.1

वषट्कारो वै गायित्रियै शिरोऽच्छिनत् तस्यै रसः परापतत् तं

बृहस्पति रुपाऽगृह्णाथ्सा शितिपृष्ठा वशाऽभवद्यो द्वितीयः पराऽपतत्

तं मित्रावरुणा-वुपागृह्णीता ् सा द्विरूपा वशाऽभवद्-यस्तृतीयः

परापतत् तं विश्वे देवा उपागृह्णन्थ् सा बहुरूपा वशा भवद्य
श्रतुर्त्थः परापतथ् स पृथिवीं प्राऽविशत् तं बृहस्पतिरभ्य – [] 41

2.1.7.1 (Padam)

वषट्कार इति वषट् – कारः । वै । गायत्रियै । शिरः । अच्छिनत् ।

तस्यै । रसः । परेति । अपतत् । तम् । बृहस्पतिः । उपेति ।

अगृह्णात् । सा । शितिपृष्ठेति शिति – पृष्ठा । वशा । अभवत् ।

यः । द्वितीयः । परापतदिति परा – अपतत् । तम् ।

परापंतदिति परा – अपंतत् । तम् । विश्वें । देवाः । उपेति । अगृह्णत्त्र् । सा । बहुरूपेति बहु – रूपा । वञ्चा । अभवत् । यः । चतुर्थः । परापतदिति परा – अपतत् । सः । पृथिवीम् । प्रेति । अविञ्ञत् । तम् । बृहस्पतिः । अभीति । 41 (50)

2.1.7.2

-गृह्णा-दस्त्वेवायं भोगायति स उक्षवशः समभवद्-यल्लोहितं परापतत् तद्-रुद्र उपाऽगृह्णाथ् सा रौद्री रोहिणी वशाऽभवद्- बार्.हस्पत्या श्रितिपृष्ठामा लभेत ब्रह्मवर्चसकामो बृहस्पतिमेव स्वेन भागध्येनोप धावति स एवास्मिन् ब्रह्मवर्चसं दधाति ब्रह्मवर्चस्येव भवति छन्दसां वा एष रसो यद्दशा रस

इव खलु - [ ] 42

2.1.7.2 (Padam)

अगृह्णात् । अस्तु । एव । अयम् । भोगाय । इति । सः ।

उक्षवश इत्युक्ष – वशः । समिति । अभवत् । यत् । लोहितम् ।

परापतदिति परा – अपतत् । तत् । रुद्रः । उपेति । अगृह्णात् ।

सा। रौद्री। रोहिणी। वशा। अभवत्। बार्.हस्पत्याम्। शितिपृष्ठामिति शिति – पृष्ठाम् । एति । लभेत । ब्रह्मवर्चसकाम इति ब्रह्मवर्चस – कामः । बृहस्पतिम् । एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उपेति । धावति । सः । एव । अस्मिन्न् । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म – वर्चसम् । दधाति । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म – वर्चसी । एव । भवति । छन्दसाम् । वै। एषः। रसः। यत्। वशा। रसः। इव। खलु। 42 (50) 2.1.7.3 वै ब्रह्मवर्चसं छन्दसामेव रसेन रसं ब्रह्मवर्चसमव रुन्धे मैत्रावरुणीं द्विरूपामा लभेत वृष्टिकामो मैत्रं वा अहर्वारुणी रात्रिरहोरात्राभ्यां खलु वै पर्जन्यो वर्.षति मित्रावरुणावेव स्वेन भागधयेनोप धावति तावेवास्मा अहोरात्राभ्यां पर्जन्यं वर्.षयतः छन्दसां वा एष रसो यद्वशा रसं इव खलु वै वृष्टिः छन्दंसामेव रसेन - [ ] 43

2.1.7.3 (Padam) वै। ब्रह्मवर्चसमितिं ब्रह्म – वर्चसम्। छन्दसाम्। एव। रसेन। रसम् । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म – वर्चसम् । अवैति । रुन्धे । मैत्रावरुणीमितिं मैत्रा - वरुणीम् । द्विरूपामितिं द्वि - रूपाम् । एति । लभेत । वृष्टिकाम इति वृष्टि – कामः । मैत्रम् । वै । अहः । वारुणी । रात्रिः । अहोरात्राभ्यामित्यहः – रात्राभ्याम । खलु । वै । पर्जन्यः । वर्.षति । मित्रावरुणाविति मित्रा – वरुणौ । एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उपति । धावति । तौ । एव । अस्मै । अहोरात्राभ्यामित्यहः – रात्राभ्याम् । पर्जन्यम् । वर्.षयतः । छन्दसाम् । वै । एषः । रसः । यत् । वशा । रसः । इव । खलु । वै । वृष्टिः । छन्दसाम् । एव । रसेन । 43 (50) 2.1.7.4 रसं वृष्टिमवं रुन्धे मैत्रावरुणीं द्विरूपामा लभेत प्रजाकामो मैत्रं वा अहर्वारुणी रात्रिरहोरात्राभ्यां खलु वै प्रजाः प्रजायन्ते मित्रावरुणावेव स्वेन भागधेयेनोप धावति तावेवास्मा अहोरात्राभ्यां

प्रजां प्रजनयतः छन्दंसां ँवा एष रसो यद्वशा रसं इव खलु वै । । । । । । । प्रजा छन्दंसामेव रसेन रसं प्रजामव – [] 44

2.1.7.4 (Padam)

"रसम् । वृष्टिम् । अवेति । रुन्धे । मैत्रावरुणीमिति मैत्रा – वरुणीम् ।

द्विरूपामिति द्वि – रूपाम् । एति । लभेत । प्रजाकाम् इति

प्रजा – कामः । मैत्रम् । वै । अहः । वारुणी । रात्रिः ।

अहोरात्राभ्यामित्यहः – रात्राभ्याम् । खलु । वै । प्रजा इति

प्र – जाः । प्रेति । जायन्ते । मित्रावरुणाविति मित्रा–वरुणौ । एव ।

स्वेन । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उपेति । धावति । तौ । एव ।

अस्मै । अहोरात्राभ्यामित्यहः – रात्राभ्याम् । प्रजामिति प्र –जाम् ।

प्र – जन्यतः । छन्दसाम् । वै । एषः । रसः । यत् । वञ्चा ।

प्रात । उपयतः । छन्दसाम् । य । एवः । रसः । यत् । यशः । । । । । । । । । । रसः । इव । खलु । वै । प्रजेति प्र–जा । छन्दसाम् । एव । रसेन । ॥ । । । । । । । रसम् । प्रजामिति प्र –जाम् । अवेति । 44 (50)

रसम् । प्रजामिति प्र —जीम् । अवात । **44 (50)** —

2.1.7.5

रुन्धे वैश्वदेवीं बहुरूपामा लभेतान्नकामो वैश्वदेवं वा अन्नं विश्वानेव देवान्थ् स्वेन भागधेयेनोप धावित त एवास्मा अन्नं प्रयच्छन्त्यन्नाद एव भवित छन्दसां वा एष रसो यह्नशा रस इव खलु वा अन्नं छन्दसामेव रसेन रसमन्नमव रुन्धे वैश्वदेवीं बहुरूपामा लभेत ग्रामकामो वैश्वदेवा वै – [] 45

2.1.7.5 (Padam)

<u>2.1.7.6</u>

संजाता विश्वानेव देवान्थ् स्वेन भागधेयेनोप धावति त एवास्मै संजातान् प्र यच्छन्ति ग्राम्येव भवति छन्दसां वा एष रसो यद्वशा रस इव खलु वै संजाताः छन्दसामेव रसेन रसं संजातानव रुन्धे बार्.हस्पत्य मुक्षवशमा लभेत ब्रह्मवर्चसकामो बृहस्पतिमेव स्वेन

2.1.7.6 (Padam)

सजाता इति स – जाताः । विश्वान् । एव । देवान् । स्वेन ।

भागधेयॆनेति भाग – धेयॆन । उपॆति । धावति । ते । एव । अस्मै ।

सजातानिति स–जातान् । प्रॆति । यच्छन्ति । ग्रामी । एव । भवति ।

छन्दसाम् । वै । एषः । रसः । यत् । वशा । रसः । इव । खलु ।

वै । सजाता इति स – जाताः । छन्दसाम् । एव । रसेन । रसम् ।

सजातानिति स – जातान् । अवॆति । रुन्धे । बार्.हस्पत्यम् ।

उक्षवशमित्युक्ष – वशम् । एति । लभेत । ब्रह्मवर्चसकाम इति ब्रह्मवर्चस – कामः । बृहस्पतिम् । एव । स्वेन । भागधॆयॆनेति भाग – धॆयेन । उपॆति । धावति । सः । एव । अस्मिन् । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म – वर्चसम् । 46 (50) 2.1.7.7 दधाति ब्रह्मवर्चस्येव भवति वशं वा एष चरति यदुक्षावशं इव खलु वै ब्रह्मवर्चसं वञ्गेनैव वशं ब्रह्मवर्चसमव रुन्धेरौद्री एरोहिणीमा लभेताभिचरन् रुद्रमेव स्वेन भागधेयेनोप धावति तस्मा एवैनमा वृश्चिति ताजगार्तिमार्च्छिति रोहिणी भवति रौद्री होषा देवतया समृद्ध्यै स्फ्यो यूपों () भवति वज्रो वै स्फ्यो वज्रमेवास्मै प्र हरति शरमयं बर्.हिः शृणात्येवैनं वैभीदक इध्मो भिनत्येवैनं । 47 2.1.7.7 (Padam) दधाति । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म - वर्चसी । एव । भवति । वशम् । वै । एषः । चरति । यत् । उक्षा । वशः । इव । खलुं । वै । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म - वर्चसम् । वरोन । एव । वराम् ।

vedavms@gmail.com

ब्रह्मवर्चसमितिं ब्रह्म – वर्चसम् । अवेति । रुन्धे । रौद्रीम् । रोहिंणीम् । एति । लभेत । अभिचरन्नित्यभि-चरन् । रुद्रम् । एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उपेति । धावति । तस्मै । एव । एनम् । एति । वृश्चति । ताजक् । आर्तिम् । एति । ऋच्छति । रोहिणी। भवति। रौद्री। हि। एषा। देवतया। समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । स्पयः । यूपः ( )। भवति । वज्रः । वै । स्पयः । वज्रम् । एव । अस्मै । प्रेति । हरति । शरमयमिति शर – मयम् । बर्.हिः । शृणाति । एव । एनम् । वैभीदकः । इध्मः । भिनति । एव । एनम् । 47 (69) (अभि – खलु – वृष्टिः छन्दसामेव रसेन – प्रजामव – वैश्वदेवा - । वै – ब्रह्मवर्चसं – यूप – एकान्नविण्शतिश्च) (A7) <u>2.1.8.1</u> असावादित्यो न व्यरोचत तस्मै देवाः प्रायश्चित्तिमैच्छन् तस्मा एता ए

सौरी अतां वशामाऽलभन्त तयैवास्मिन् रुचमदधुर्यो

ब्रह्मवर्चसकामः स्यात् तस्मा एता एता एता श्रेतां वैशामा लिबतामुमेवा ऽऽ*दित्य एवास्मिन् ब्रह्मवर्चसं दधाति ब्रह्मवर्चस्येव भवति बैल्वो यूपो भवत्यसौ –[] 48

2.1.8.1 (Padam)

असौ । आदित्यः । न । वीति । अरोचत । तस्मै । देवाः ।

प्रायश्चित्तम् । ऐच्छन्न् । तस्मै । एताम् । सौरीम् । श्चेताम् ।

वशाम् । एति । अलभन्त । तया । एव । अस्मिन्न् । रुचम् ।

अद्धुः । यः । ब्रह्मवर्चसकाम् इति ब्रह्मवर्चस – कामः ।

स्यात् । तस्मै । एताम् । सौरीम् । श्चेताम् । वशाम् । एति । लभेत ।

अमुम् । एव । आदित्यम् । स्वेन । भागधेयनिति भाग – धेयेन ।

उपति । धावति । सः । एव । अस्मिन्न् । ब्रह्मवर्चसमिति

ब्रह्म – वर्चसम् । दधाति । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म – वर्चसी । एव ।

भवति । बैल्वः । यूपः । भवति । असौ । 48 (50)

.....

2.1.8.2 ा । । । । ॥ । । । वा आदित्यो यतोऽजायत ततो बिल्व उदितष्ठथ् सयोन्येव ब्रह्मवर्चसमव रुन्धे ब्राह्मणस्पत्यां बभुकर्णीमा लभेता-भिचरन् वारुणं दशकपालं पुरस्तान्-निर्वपेद्-वरुणेनैव भ्रातृव्यं ग्राहयित्वा ब्रह्मणा स्तृणुते बभुकर्णी भवत्येतहै ब्रह्मणो रूप ए समृद्ध्यै स्प्यो यूपो भवति वज्रो वै स्फ्यो वज्रमेवास्मै प्र हरति शरमयं बर्.हिः शृणा – [] 49 2.1.8.2 (Padam) । । । । । । वै । आदित्यः । यतः । अजायत । ततः । बिल्वः । उदिति । अतिष्ठत् । सयोनीति स – योनि । एव । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म – वर्चसम् । अवेति । रुन्धे । ब्राह्मणस्पत्यामिति ब्राह्मणः – पत्याम् । बभ्रुकर्णीमिति बभु - कर्णीम् । एति । लभेत । अभिचरन्नित्यभि - चरन् । वारुणम् । दशकपालमिति दश – कपालम् । पुरस्तात् । निरिति । वपेत् । वरुणेन । एव । भ्रातृव्यम् । ग्राहयित्वा । ब्रह्मणा । स्तृणुतॆ । बभुकर्णीते बभु – कर्णी । भवति । एतत् ।

वै। ब्रह्मणः। रूपम्। समृद्ध्या इति सं-ऋद्ध्यै। स्फ्यः। यूपः।
भवति। वजः। वै। स्फ्यः। वज्रम्। एव। अस्मै। प्रेति। हरति।

ा

रारमयमिति शर – मयम्। बर्.हिः। शृणाति । 49 (50)

2.1.8.3

-त्येवैनं वैभीदक इध्मो भिनत्येवैनं वैष्णवं वामनमा लभेत यं यज्ञो नोपनमेद्-विष्णुर्वे यज्ञो विष्णुमेव स्वेन भागध्येनोप धावित स एवास्मै यज्ञं प्र यच्छत्युपैनं यज्ञो नमित वामनो भवित वैष्णवो ह्येष देवतया समृद्ध्यै त्वाष्ट्रं वडबमा लभेत पशुकामस्त्वष्टा वै पशूनां मिथुनानां – [ ] 50

2.1.8.3 (Padam)

एव । एनम् । वैभीदकः । इध्मः । भिनति । एव । एनम् । वैष्णवम् । वामनम् । एति । लभेत । यम् । यज्ञः । न । उपनमेदित्युप-नमेत् । विष्णुः । वै । यज्ञः । विष्णुम् । एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उपेति । धावति । सः । एव । अस्मै । यज्ञम् । प्रेति । यच्छति । उपेति । एनम् । यज्ञः ।

नमित । वामनः । भवति । वैष्णवः । हि । एषः । देवतया ।

समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । त्वाष्ट्रम् । वडबम् । एति ।

लभेत । पशुकाम इति पशु – कामः । त्वष्टा । वै ।

पशूनाम् । मिथुनानाम् । 50 (50)

2.1.8.4

। । । । । । प्रजनियता त्वष्टारमेव स्वेन भागधैयैनोप धावित स एवास्मै

प्रजनियता त्वष्टारमेव स्वेन भागधेयेनोप धावित स एवास्मै प्रांच प्रांच प्रविष्टा प्रांच प्रविष्टा प्रविष्टा

2.1.8.4 (Padam)

प्रजनियतिति प्र – जनियता । त्वष्टारम् । एव । स्वेन ।
भागधैयैनेति भाग – धैयैन । उपैति । धावति । सः । एव ।
अस्मै । पशून् । मिथुनान् । प्रेति । जनयति ।
——— ।
प्रजेति प्र – जा । हि । वै । एतस्मिन्न् । पशवः ।

प्रविष्टा इति प्र – विष्टाः । अथ । एषः । पुमान् । सन् । वडबः । साक्षादिति स – अक्षात् । एव । प्रजामिति प्र –जाम् । पशून् । अवेति । रुन्थे । मैत्रम् । श्वेतम् । एति । लभेत । सङ्ग्राम इति सं – ग्रामे । संयत्त इति सं – यते । समयकाम इति समय – कामः । मित्रम् । एव । स्वेनं । भागधॆयॆनॆति भाग – धॆयेन। उपॆति। धावति। सः। एव। एनम् । मित्रेणं । समिति । नयति । 51 (50) 2.1.8.5 विशालो भवति व्यवसाययत्येवैनं प्राजापत्यं कृष्णमा लभेत । । । । । । । वृष्टिकामः प्रजापतिर्वै वृष्ट्या ईशॆ प्रजापतिमेव स्वेन भागधॆयॆनॊप । । धावति स एवास्मै पर्जन्यं वर्.षयति कृष्णो भवत्येतद्वै वृष्ट्यै रूप्ं

```
2.1.8.5 (Padam)
विशाल इति वि – शालः । भवति । व्यवसाययतीति
वि – अवसाययति । एव । एनम् । प्राजापत्यमिति प्राजा – पत्यम् ।
कृष्णम् । एति । लभेत । वृष्टिकाम इति वृष्टि – कामः ।
प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । वै । वृष्ट्याः । ईशॆ । प्रजापतिमिति
प्रजा – पतिम् । एव । स्वेन । भागधैयैनेति भाग-धैयैन । उपैति ।
॥
धावति । सः । एव । अस्मै । पर्जन्यम् । वर्.षयति । कृष्णः ।
भवति । एतत् । वै । वृष्ट्यै । रूपम् । रूपेण । एव । वृष्टिम् ।
अवति । रुन्धे । शबलंः । भवति । विद्युतमिति वि – द्युतम् । एव ।
अस्मै । जनयित्वा । वर्.षयति । अवाशृङ्गः । भवति । वृष्टिम् ।
एव । अस्मै । नीति । यच्छति ( ) । 52 (50)
(असौ – शृणाति – मिथुनानां – नयति – यच्छति) (४८)
2.1.9.1
वरुण ए सुषुवाणमन्नाद्यं नोपानमथ् स एतां वारुणीं कृष्णां
ँवशामपञ्यत् ता७ स्वायै देवताया आलंभत ततो वै
```

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – द्वितीयकाण्डे – प्रथमप्रश्नः
```

2.1.9.1 (Padam)

। ॥ । वरुणम् । सुषुवाणम् । अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् । न । उपेति । — –

अनमत्। सः। एताम्। वारुणीम्। कृष्णाम्। वशाम्। अपश्यत्।

ताम्। स्वायै। देवतायै। एति। अलभत्। ततः। वै। तम्।

ा ॥ । ॥ ॥ ॥

अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम्। उपेति। अनमत्। यम्। अलम्।

अन्नाद्यायेत्यन्न – अद्याय। सन्तम्। अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम्। न।

अन्नाद इत्यन्न – अदः । 53 (50)

.....

2.1.9.2

एव भवित कृष्णा भवित वारुणी होषा देवतया समृद्ध्यै

मैत्र अतमा लभेत वारुणं कृष्णमपां चौषधीनां च संधावन्नकामो

मैत्रीर्वा ओषधयो वारुणीरापोऽपां च खलु वा ओषधीनां च रसमुप

जीवामो मित्रावरुणावेव स्वेन भागधेयेनोप धावित तावेवास्मा अन्नं

प्रयच्छतोऽन्नाद एव भव – [] 54

2.1.9.2 (Padam)

एव । भवित । कृष्णा । भवित । वारुणी । हि । एषा । देवतया ।

समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । मैत्रम् । श्वेतम् । एति । लभेत ।

वारुणम् । कृष्णम् । अपाम् । च । ओषधीनाम् । च । संधाविति

सं – धौ । अन्नकाम् इत्यन्न – कामः । मैत्रीः । वै । ओषधयः ।

वारुणीः । आपः । अपाम् । च । खलु । वै । ओषधीनाम् । च ।

ससम् । उपेति । जीवामः । मित्रावरुणाविति मित्रा – वरुणौ । एव ।

स्वेन । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । उपेति । धावित । तौ । एव ।

अस्मै । अन्नम् । प्रेति । यच्छतः । अन्नाद इत्यन्न – अदः । एव ।

भवति । 54 (50)

2.1.9.3

-त्यपां चौषधीनां च संधावा लभत उभयस्या-वरुद्ध्यैविशाखो यूपो भवति द्वे ह्येते देवते समृद्ध्यै मैत्र७ श्वेतमा लभेत वारुणं कृष्णं ज्योगामयावीयन् मैत्रो भवति मित्रेणैवास्मै वरुण७ शमयति यद्-वारुणः साक्षादेवैनं वरुणपाशान् मुञ्चत्युत यदीतासुर्भवति जीवत्येव देवा वै पुष्टिं नाविन्दन् – [ ] 55

2.1.9.3 (Padam)

अपाम् । च । ओषधीनाम् । च । संधाविति सं-धौ । एति । लभते । उभयस्य । अवरुद्ध्या इत्यवं – रुध्यै । विशाख इति वि–शाखः । यूपः । भविति । हे इति । हि । एते इति । देवते इति । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । मैत्रम् । श्वेतम् । एति । लभेत । वारुणम् । कृष्णम् । ज्योगामयावीति ज्योक् – आमयावी । यत् । मैत्रः । भविति । मित्रेण । एव । अस्मै । वरुणम् । शमयित ।

यत् । वारुणः । साक्षादिति स – अक्षात् । एव । एनम् । वरुणपाशादिति वरुण – पाशात् । मुञ्चति । उत । यदि । इतासुरितीत-असुः । भवति । जीवति । एव । देवाः । वै । पुष्टिम् । न । अविन्दन्न् । 55 (50)

2.1.9.4

ा । तां मिथुने ऽपञ्यन् तस्यां न समराधयन्ता—वश्चिना—वब्रूता—मावयोर्वा एषा मैतस्यां वदध्वमिति साश्चिनारेवाभवद्यः पुष्टिकामः स्याथ् स एतामाश्विनीं यमीं वंशामा लभेताऽश्विनावेव स्वेन भागधेयेनोप धावति ताववास्मिन् पुष्टिं धत्तः पुष्यति प्रजया पशुभिः

2.1.9.4 (Padam)

ताम् । मिथुने । अपञ्यन्न् । तस्याम् । न । समिति । अराधयन्न् । तौ । अश्विनौ । अब्रूताम् । आवयोः । वै । एषा । मा । एतस्याम् । वदध्वम् । इति । सा । अश्विनौः । एव । अभवत् । यः । पुष्टिकाम इति पुष्टि – कामः । स्यात् । सः । एताम् । आश्विनीम् । यमीम् । वशाम् । एति । लभेत । अश्विनौ । एव । स्वेन ।

vedavms@gmail.com

2.1.10.1

आश्विनं धूम्रललाममा लभेत यो दुर्ब्राह्मणः सोमं पिपासेदश्विनौ वै देवाना-मसोमपावास्तां तौ पश्चा सोमपीथं प्राप्नुता-मश्चिनावेतस्य देवता यो दुर्ब्राह्मणः सोमं पिपासत्यश्चिनावेव स्वेन भागध्येनोप धाविततावेवास्मै सोमपीथं प्र यच्छत उपैन सोमपीथो नमित यद्- धूम्रो भवित धूम्मिमाण-मेवास्मादप हन्ति ललामो – [ ] 57

2.1.10.1 (Padam)

आस्ताम् । तौ । पश्चा । सोमपीथिमितं सोम — पीथम् । प्रेतं ।

आप्नुताम् । अश्विनौ । एतस्य । देवता । यः ।

जुर्बाह्मण इति दुः — ब्राह्मणः । सोमम् । पिपासित । अश्विनौ ।

एव । स्वेन । भागधेयेनेति भाग — धेयेन । उपेति । धावित । तौ ।

एव । अस्मौ । सोमपीथिमिति सोम—पीथम् । प्रेति । यच्छतः ।

उपेति । एनम् । सोमपीथ इति सोम — पीथः । नमित । यत् ।

धूम्रः । भवित । धूम्रिमाणम् । एव । अस्मात् । अपेति । हन्ति ।

ललामः । 57 (50)

2.1.10.2

भवति मुखत एवास्मिन् तेजो दधाति वायव्यं गोमृगमा लभेत

यमजिध्नवाण् समिभिशण् सेयुरपूता वा एतं वागृच्छिति

यमजिध्नवाण् समिभिशण् सन्ति नैष ग्राम्यः पशुर्नारण्यो यद्–गोमृगो

नवैष ग्रामे नारण्ये यमजिध्नवाण् समिभिशण् सन्ति वायुर्वे देवानां

पवित्रं वायुमेव स्वेन भागधेयेनोप धावति स एवै – [ ] 58

2.1.10.2 (Padam)

भवति । मुखतः । एव । अस्मिन्न् । तेजः । दधाति । वायव्यम् । गोमृगमिति गो – मृगम् । एति । लभेत । यम् । अर्जध्नवार्सम् । अभिञाण्सेयुरित्यभि – ञाण्सेयुः । अपूता । वै । एतम् । वाक् । ऋच्छति । यम् । अजिन्वाण्सम् । अभिञार्सन्तीत्यभि – ञार्सन्ति । न । एषः । ग्राम्यः । पञुः । न । आरण्यः । यत् । गोमृग इति गो – मृगः । न । इव । एषः । ग्रामें । न । अरण्ये । यम् । अजध्निवार्सम् । अभिश्रां सन्तीत्यभि – शर्सन्ति । वायुः । वै । देवानाम् । पवित्रम् । वायुम् । एव । स्वेन । भागधॆयॆनेति भाग-धॆयेन । उपॆति । धावति ।

सः। एव। 58 (50)

2.1.10.3

पाप्मानमपं हन्ति प्रतीच्यस्मै व्युच्छन्ती व्युच्छत्यप तमः

पाप्मानर्ं हते । **59**

2.1.10.3 (Padam)

एनम् । पवयति । पराची । वै । एतस्मै । व्युच्छन्तीति ा । । । । । । । । । । वि–उच्छन्ती । वीति । उच्छति । तमः । पाप्मानम् । प्रॆति । विश्ञाति । । । । । । यस्य । आश्विने । शस्यमाने । सूर्यः । न । आविः । भवति । सौर्यम् । बहुरूपमिति बहु – रूपम् । एति । लभेत । अमुम् । एव । आदित्यम् । स्वेन । भागधॆयॆनॆति भाग – घॆयॆन । उपॆति । धावति । सः । एव । अस्मात् । तमः । पाप्मानम् । अपैति । हिन्ति । प्रतीची । अस्मै । व्युच्छन्तीति वि – उच्छन्ती । वीति । उच्छति । अपेति । तमः । पाप्मानम् । हते । 59 (46) (ललामः – स एव – षट्चत्वारि*्*शच्च) (A10) 2.1.11.1 इन्द्रं वा विश्वतस्परी न्द्रं नरा मरुता यद्ध वा दिवा या वः शर्म। भरेष्विन्द्रण् सुहवण् हवामहे ऽण्होमुचण् सुकृतं दैव्यं जनं ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – द्वितीयकाण्डे – प्रथमप्रश्नः
```

```
अग्निं मित्रं वरुण ए सातये भगं द्यावापृथिवी मरुतः स्वस्तये ।
ममतुं नः परिज्मा वसर्.हा ममतु वातो अपां वृषण्वात्र् ।
शिशीतमिन्द्रापर्वता युवं नस्तन्नो विश्वे वरिवस्यन्तु देवाः ।
प्रिया वो नाम - [] 60
2.1.11.1 (Padam)
ा । । । । इन्द्रम् । वः । विश्वतः । परीति । इन्द्रम् । नरः । मरुतः । यत् ।
ह । वः । दिवः । या । वः । शर्म । भरेषु । इन्द्रम् ।
सुहवमिति सु – हवम् । हवामहे । अर्होमुचमित्यर्हः – मुचम् ।
। ॥ ॥ ॥
सुकृतमिति सु – कृतम् । दैव्यम् । जनम् । अग्निम् । मित्रम् ।
ा ॥ ॥ । ॥ ॥ ॥ ॥ । वरुणम् । सातये । भगम् । द्यावा पृथिवी इति द्यावा —पृथिवी ।
मरुतः । स्वस्तये । ममनु । नः । परिज्मेति परि – ज्मा । वसर्.हा ।
ममतु । वातः । अपाम् । वृषण्वानिति वृषण् – वान् । शिशीतम् ।
इन्द्रापर्वतेतीन्द्रा – पर्वता । युवम् । नः । तत् । नः । विश्वे ।
वरिवस्यन्तु । देवाः । प्रिया । वः । नाम । 60 (50)
```

```
2.1.11.2
हुवे तुराणां । आ यत् तृपन्मरुतो वावशानाः ।
श्रियसे कं भानुभिः सं मिमिक्षिरे ते रिन्मिभस्त ऋक्कभिः सुखादयः।
ते वाशीमन्त इष्मिणो अभीरवो विद्रे प्रियस्य मारुतस्य धाम्नः।
अग्निः प्रथमो वसुभिर्नी अव्याथ् सोमो रुद्रेभिरभि रक्षतु त्मना ।
इन्द्रो मरुद्धिर् ऋतुधा कृणोत्वादित्यैर्नो वरुणः सर् शिशातु ।
सं नो देवो वसुभिरग्निः स ् - [] 61
2.1.11.2 (Padam)
हुवे । तुराणाम् । एति । यत् । तृपत् । मरुतः । वावशानाः ।
श्रियसं । कम् । भानुभिरिति भानु-भिः । समिति । मिमिक्षिरे । ते ।
रिंमिभिरिति रिंम - भिः । ते । ऋक्वभिरित्युक्वं - भिः ।
सुखादय इति सु – खादयः । ते । वाशीमन्त इति
वाशि – मन्तः । इष्मिणः । अभीरवः । विद्रे । प्रियस्यं । मारुतस्य ।
धाम्नः । अग्निः । प्रथमः । वसुभिरिति वसु-भिः । नः । अव्यात् ।
सोमः । रुद्रेभिः । अभीति । रक्षतु । त्मना । इन्द्रः ।
```

मरुद्धिरिति मरुत् - भिः । ऋतुधैत्यृतु - धा । कृणोत् । आदित्यैः । नः । वरुणः । समिति । शिशातु । समिति । नः । देवः । वसुभिरिति वसु – भिः । अग्निः । समिति । 61 (50) <u>2.1.11.3</u> सोमस्तनूभी रुद्रियाभिः । समिन्द्रो मरुद्धि र्यज्ञियैः समादित्यैनी वरुणो अजिज्ञिपत् । यथाऽऽदित्या वसुभिः संबभूवुर्मरुद्धी रुद्राः समजानताभि । एवा त्रिणामन्न-हृणीयमाना विश्वे देवाः समनसो न्त्र । । । । । । । भवन्त् । कुत्रा चिद्यस्य समृतौ रण्वा नरो नृषदने । अर्.हन्तश्चिद् – यमिन्धते संजनयन्ति जन्तवः । सं यदिषो वनामहे स्र हव्या मानुषाणां । उत द्युम्नस्य शवस - [ ] 62 2.1.11.3 (Padam) सोमः । तनूभिः । रुद्रियाभिः । समिति । इन्द्रः । मरुद्धिरिति मरुत् – भिः । यज्ञियैः । समिति । आदित्यैः । नः । वरुणः । अजिज्ञिपत् । यथा । आदित्याः । वसुभिरिति वसु – भिः । सम्बभूवुरिति सं – बभूवुः । मरुद्धिरिति मरुत् – भिः । रुद्राः ।

समजानतेति सं – अजानत् । अभि । एवा । त्रिणामित्रिति

त्रि – नामत्र् । अहणीयमानाः । विश्वे । देवाः । समनस् इति

स – मनसः । भवन्तु । कुत्र । चित् । यस्य । समृताविति

सं–ऋतौ । रण्वाः । नरः । नृषदन इति नृ–सदने । अर्.हन्तः ।

चित् । यम् । इन्थते । सञ्जनयन्तीति सं – जनयन्ति । जन्तवः ।

समिति । यत् । इषः । वनामहे । समिति । हव्या । मानुषाणाम् ।

उत । द्युम्नस्य । शवसः । 62 (50)

2.1.11.4

ऋतस्य रिश्ममा देदे । यज्ञो देवानाम् प्रत्येति सुम्नमादित्यासो भवता
मृडयन्तः । आ वोऽर्वाची सुमितर्ववृत्याद् ् होश्चिद्या विरवोवित्तराऽसत् ।
शुचिरपः सूयवसा अदब्ध उप क्षेति वृद्धवयाः सुवीरः । निकष्टं
चन्त्यन्तितो न दूराद्य आदित्यानां भवति प्रणीतौ । धारयन्त आदित्यासो
जगथ्स्था देवा विश्वस्य भुवनस्य गोपाः । दीर्घाधियो रक्षमाणा—[] 63

.....

2.1.11.4 (Padam) ऋतस्य । रिमम् । एति । ददॆ । यज्ञः । दॆवानाम् । प्रतीति । एति । सुम्नम् । आदित्यासः । भवत । मृडयन्तः । एति । वः । अर्वाचीं । सुमतिरितिं सु – मितः । ववृत्यात् । अर्होः । चित् । या । वरिवोवित्तरेतिं वरिवोवित् – तरा । असत् । शुचिः । अपः । सूयवसा इति सु – यवसाः । अदब्धः । उपैति । क्षेति । वृद्धवया इति वृद्ध – वयाः । सुवीर इति सु – वीरः । निकः । तम् । घनन्ति । अन्तितः । न । दूरात् । यः । आदित्यानाम् । भवति । प्रणीताविति प्र – नीतौ । धारयन्तः । आदित्यासः । जगत् । स्थाः । देवाः । विश्वस्य । भूवनस्य । गोपा इति गो–पाः । दीर्घाधिय इति दीर्घ – धियः । रक्षमाणाः । 63 (50) <u>2.1.11.5</u> असुर्यमृतावान-श्रयमाना ऋणानि । तिस्रो भूमीर्धारयन् त्री ए रुत द्यून् त्रीणि व्रता विदयें अन्तरेषां । ऋतेनाऽऽ*दित्या महि वो महित्वं तदर्यमन् वरुण मित्र चारु । त्यानु क्षत्रिया 🗸 अव आदित्यान्

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – द्वितीयकाण्डे – प्रथमप्रश्नः
```

यांचिषामहे । सुमृडीका ् अभिष्टेये । न दक्षिणा विचिकिते न सव्या न । । । । । प्राचीनमादित्या नोत पश्चा । पाक्या चिद्दसवो धीर्या चिद् – [] 64

2.1.11.5 (Padam)

असुर्यम् । ऋतावान् इत्यृत – वानः । चयमानाः । ऋणानि । तिस्रः । भूमीः । धारयत्र् । त्रीन् । उत । द्यून् । त्रीणि । व्रता । विदये । अन्तः । एषाम् । ऋतेन । आदित्याः । महि । वः । महित्वमिति — — महि – त्वम् । तत् । अर्यमञ्ग् । वरुण । मित्र । चारु । त्यान् । नु ।

क्षित्रियान् । अवः । आदित्यान् । याचिषामहे ।

सुमृडीकानिति सु – मृडिकान् । अभिष्टये । न । दक्षिणा । वीति ।

ा चिकितॆ । न । सव्या । न । प्राचीनम् । आदित्याः । न । उत ।

॥ पश्चा । पाक्या । चित् । वसवः । धीर्या । चित् । **64 (50)**

2.1.11.6

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – द्वितीयकाण्डे – प्रथमप्रश्नः
```

त्वामवस्युरा चके । तत्त्वा यामि ब्रह्मणा वन्दमान-स्तदा शास्ते । । । । । । यजमानो हिविभिः । अहेडमानो वरुणेह बोध्युरुश्स्म मा न आयुः प्रमोषीः । 65

2.1.11.6 (Padam)

 Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :

 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।</t

 Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :

 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 ।
 <td

First and Last Padam of First Prasnam of Kandam 2:-। । (वायव्यं – प्रमोषीः)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे द्वितीयकाण्डे प्रथमः

प्रश्नः समाप्तः ॥

Details of Panchati and Padam for Kandam 2 - Prasanam 1 - TS 2.1

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	6	313
Anuvakam 2	9	443
Anuvakam 3	5	265
Anuvakam 4	8	392
Anuvakam 5	7	353
Anuvakam 6	5	253
Anuvakam 7	7	369
Anuvakam 8	5	250
Anuvakam 9	4	195
Anuvakam 10	3	146
Anuvakam 11	6	299
Total →	65	3278

Notes:

- Please refer to the book "TS Kandam 1" and "TS 1.1 Pada Paatam with Vaakyam" for notes and conventions used in this Compilation.
- Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in.